

Sygnatura akt I C 124/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Anna Lasko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 sierpnia 2021 r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko Z. K. i Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz strony powodowej (...) S.A. w W. kwotę 6 051,70 zł (słownie: sześć tysięcy pięćdziesiąt jeden 70/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10.04.2021r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo i powództwo w stosunku do pozwanej Z. K. oddala;

III zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz strony powodowej (...) S.A. w W. kwotę 2 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV zasądza od strony powodowej (...) S.A. w W. na rzecz pozwanej Z. K. kwotę 1 817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 124/21

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanych Z. K. i Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 6 051,70 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- w stosunku do Z. K. od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- w stosunku do Towarzystwa (...) z siedzibą w W. od dnia 16 kwietnia 2018 roku do dnia zapłaty,

z zastrzeżeniem, że spełnienie zasądzzonego świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia z tego świadczenia drugiego z pozwanych,

a także o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Uzasadniając swoje żądanie strona powodowa podała, że pozwana Z. K., ubezpieczona w Towarzystwie (...) z siedzibą w W. w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, kierując samochodem marki V. (...) o nr rej. (...) w dniu 24 października 2017 roku spowodowała kolizję drogową na trasie pomiędzy J. a L., w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki H. nr rej. (...). Strona powodowa wyjaśniła, iż poszkodowana – właścicielka pojazdu marki H. posiadała dobrowolne ubezpieczenie autocasco u strony powodowej, któremu zgłosiła szkodę. Strona powodowa podniosła, że

przyznała i wypłaciła odszkodowanie właścicielce pojazdu marki H. (z tytułu umowy autocasco) w łącznej kwocie 6 051,70 zł. Strona powodowa wskazała, że pozwani ponoszą odpowiedzialność in solidum – pozwana Z. K. jako sprawca szkody odpowiada na zasadach ogólnych (art. 415 w zw. z art. 436 § 1 k.c.), zaś pozwany Zakład (...) – jako ubezpieczyciel sprawcy szkody w związku z zawartą przez sprawcę szkody obowiązkowej umowy OC (art. 822 § 1 k.c.).

Pozwana Z. K. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k.138v).

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana Z. K. przyznała, że w dniu 24.10.2017 r. wyrządziła szkodę komunikacyjną oraz że posiadała ważną umowę OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej - Towarzystwie (...) z siedzibą w W.. Pozwana podniosła zarzuty przedwczesności żądania, przedawnienia roszczenia oraz nadużycia prawa. Pozwana wyjaśniła, że strona powodowa już w dniu 24.10.2017 r. miała wiedzę na temat szkody i osoby odpowiedzialnej za jej powstanie, zatem po dniu 24.10.2020 r. dochodzone roszczenie się przedawniło.

Strona pozwana Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wniosła o oddalenie w stosunku do niej powództwa w całości, a także o zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana Towarzystwo (...) z siedzibą w W. przyznała, że w okresie od 5.08.2017 do 4.08.2018 r. udzielała ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...). Strona pozwana wyjaśniła, że po wypłaceniu przez (...) odszkodowania U. B. z tytułu ubezpieczenia autocasco, strona powodowa zwróciła się z roszczeniem regresowym, które nie zostało uwzględnione z powodu jego przedawnienia. W ocenie pozwanego Zakładu (...) roszczenie to na podstawie art. 442¹ § 1 k.c. ulegało przedawnieniu po trzech latach od dowiedzenia się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Strona pozwana zakwestionowała wysokość dochodzonego roszczenia, jak również datę roszczenia odsetkowego (w jej ocenie ewentualne odsetki należą się od dnia wyrokowania).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 października 2017 roku na trasie pomiędzy J. a L. doszło do zdarzenia drogowego z udziałem pojazdów marki H. o nr rej. (...) oraz V. (...) o nr rej. (...). Zdarzenie powstało z winy pozwanej Z. K. – kierującej pojazdem V. (...) o nr rej. (...), która w chwili zdarzenia była objęta obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej Towarzystwie (...) z siedzibą w W.. Poszkodowana U. B. – kierująca pojazdem marki H. o nr rej. (...) w chwili zdarzenia posiadała dobrowolne ubezpieczenie autocasco u strony powodowej (...) S.A. w W..

(okoliczności bezsporne)

U. B. w dniu 6 listopada 2017 roku zgłosiła szkodę komunikacyjną w (...) S.A. w W. w związku z umową autocasco wskazując jako sprawcę Z. K..

Dowód: zgłoszenie szkody k. 15-17.

Strona powodowa (...) S.A. w W., w oparciu o sporządzoną kalkulację naprawy oraz wystawioną fakturę VAT przez warsztat naprawczy – Spółkę (...) w G., wypłaciła w grudniu 2017 roku poszkodowanej U. B. łącznie kwotę 6 051,70 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu.

Dowody: kalkulacja naprawy k. 24-25a, faktura VAT k. 26, decyzje (...) k. 27-28, potwierdzenia przelewów k. 29-30.

Strona powodowa (...) S.A. w W. w dniu 28 lutego 2018 roku zwróciła się do strony pozwanej Towarzystwa (...) z siedzibą w W. o zwrot wypłaconego U. B. odszkodowania.

Dowód: wydruk maila z 27.03.2018 r. k. 31.

Strona pozwana Towarzystwo (...) z siedzibą w W. decyzjami z 16 kwietnia 2018 roku i 13 października 2020 roku odmawiała stronie powodowej wypłaty odszkodowania powołując się na niekompletność oświadczenia sprawcy szkody.

Dowody: decyzje (...) k. 32-33.

Pismem z 23 października 2020 roku strona powodowa zwróciła się do Z. K. o nadesłanie podpisanego oświadczenia zawierającego opis zdarzenia. Z. K. przesłała żądane oświadczenie mailem w dniu 12 stycznia 2021 roku.

Dowody: pismo (...) k. 35, wydruk maila k. 112, oświadczenie sprawcy k. 113.

Pozew został wniesiony w dniu 22 grudnia 2020 roku.

Dowód: stempel pocztowy – koperta k. 79.

Pozew został doręczony stronie pozwanej Towarzystwu (...) z siedzibą w W. w dniu 12 marca 2021 roku.

Dowód: elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 96.

Sąd zważył co następuje:

Ustalenia powyższe poczynione zostały głównie w oparciu o okoliczności bezsporne potwierdzone dokumentami z postępowania likwidacyjnego. Autentyczność dokumentów nie

była kwestionowana i nie budziła wątpliwości. Bezsporne były fakty zaistnienia szkody, sprawcy zdarzenia, istnienia umów ubezpieczenia, sposobu likwidacji szkody. Spór w zasadzie dotyczył kwestii prawnych to jest oceny podniesionych przez pozwanych zarzutów przedawnienia.

Uczestniczka kolizji, kierująca pojazdem marki H. o nr. rej. (...) – poszkodowana U. B. zdecydowała się na likwidację szkody, nie z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody, lecz na podstawie umowy autocasco. U. B. łączyła bowiem ze stroną powodową (...) S.A. w W. dobrowolna umowa ubezpieczenia autocasco. W myśl przepisu art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Według art. 805 § 2 pkt 1 k.c. świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Ubezpieczyciel z tytułu umowy autocasco, w oparciu o sporządzoną przez warsztat naprawczy kalkulację naprawy oraz wystawioną fakturę VAT, wypłacił w grudniu 2017 roku poszkodowanej U. B. łącznie kwotę 6 051,70 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu. Z dniem wypłaty odszkodowania na rzecz U. B. na stronę powodową (...) S.A. w W. przeszło z mocy prawa roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę. W myśl art. 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela.

Wnioskowany do przeprowadzenia dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej należało oddalić z uwagi na to, iż postępowanie toczyło się z zastosowaniem przepisów o postępowaniu uproszczonym, a zebrane w sprawie dowody pozwalały na wyrokowanie z pominięciem tego dowodu. W myśl art. 505⁷ § 1 k.p.c. ilekroć ustalenie zasadności lub wysokości świadczenia powinno nastąpić przy zastosowaniu wiadomości specjalnych, od uznania sądu zależy powzięcie samodzielnej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy albo zasięgnięcie opinii biegłego. Kalkulacja wykonana przez (...) była fachowa, a rozliczenie z Ubezpieczycielem następowało przez wystawienie faktury VAT. Pojazd U. B. był pojazdem prawie nowym, zasadne było

zatem zastosowanie części po cenie ustalonej przez producenta/importera części. Stawka za roboczogodzinę blacharsko – lakierniczą nie była wygórowana. Również Ubezpieczyciel (...) nie kwestionował ustalonych kosztów naprawy. Należało wobec tego przyjąć, że koszty naprawy szkody w łącznej kwocie 6 051,70 zł były zasadne, a przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego – zbędne.

Strona powodowa (...) S.A. w W. wystąpiła z roszczeniem regresowym do sprawcy szkody Z. K., a także jej Ubezpieczyciela - Towarzystwa (...) z siedzibą w W.. W tym miejscu trzeba zauważyć, że pozwani w niniejszej sprawie ponoszą odpowiedzialność na zasadzie in solidum – tak zwanej solidarności nieprawidłowej. Odpowiedzialność in solidum pojawia się w tych wypadkach, gdy przynajmniej dwóch dłużników jest zobowiązanych względem tego samego wierzyciela do spełnienia świadczenia zaspokajającego ten sam interes, przy czym zobowiązania te wynikają z różnych stosunków prawnych, a ustawa ani czynność prawna nie łączą tych dłużników węzłem solidarności (szerzej w: Ciszewski Jerzy /red./, Nazaruk Piotr /red./, Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, Opublikowano: LEX/el. 2021). Sprawca kolizji – pozwana Z. K. odpowiada za naprawienie szkody jako sprawca deliktu, natomiast pozwane Towarzystwo (...) – jako ubezpieczający sprawcę szkody w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Oboje pozwani posiadają zatem legitymację procesową bierną do działania w niniejszej sprawie. Odpowiedzialność Z. K. wynika z przepisu art. 436 § 1 zd. 1 k.c., który stanowi, że odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym (traktującym o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu) ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Z. K. była w chwili zdarzenia ubezpieczona w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej Towarzystwie (...) z siedzibą w W.. W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Zarówno Z. K. jak i Towarzystwo (...) z siedzibą w W. podnieśli zarzuty przedawnienia roszczenia. Jak stanowi przepis art. 117 § 1 i 2 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje

roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Należy przy tym wyraźnie zaznaczyć, że z uwagi na odmienne źródła stosunków prawnych (jak wyżej nadmieniono odpowiedzialność pozwanych za nabawienie szkody opiera się na solidarności nieprawidłowej), różnie będą, w stosunku do pozwanych, liczone terminy przedawnienia.

I tak, dla pozwanej Z. K., której odpowiedzialność wynika z czynu niedozwolonym (delikcie), bieg terminu przedawnienia roszczenia kształtuje przepis art. 442¹ § 1 k.c. Stanowi on, iż roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W tym miejscu trzeba podnieść, że do obliczenia terminu przedawnienia nie stosuje się przepisu art. 118 k.c. Brzmienie tego przepisu, już na samym początku wskazuje, że stosuje się go, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej. Przepisem szczególnym jest przepis art. 442¹ § 1 k.c. znajdujący zastosowanie w deliktach. Brak jest również podstaw do „wydłużenia” terminu do końca roku kalendarzowego w związku z wejściem w życie z dniem 9 lipca 2018 roku przepisów nowelizujących art. 118 k.c. (dodanie zdania 2), skoro przepis ten zakłada wyłączenie stosowania w sytuacjach, gdy ustawa stanowi inaczej. Brak jest zatem podstaw prawnych, aby „wydłużyć” odpowiedzialność Z. K. do ostatniego dnia roku kalendarzowego (jak stanowi art. 118 k.c.), skoro lex specialis zakłada 3-letni termin przedawnienia liczony „dzień do dnia” (art. 442¹ § 1 k.c.). Podniesiony przez pozwaną Z. K. okazał się skuteczny. Strona powodowa już w dniu 6 listopada 2017 roku (zgłoszenie szkody z AC – k. 15-17) wiedziała o szkodzie oraz o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Wniesienie powództwa przeciwko Z. K. w dniu 22 grudnia 2020 roku,

a zatem po upływie 3 lat od wystąpieniu zdarzeń ujętych w art. 442¹ § 1 k.c., powodowało że dochodzone roszczenie było przedawnione. Na marginesie trzeba zauważyć, że wystąpienie przez (...) do Z. K. o nadesłanie oświadczenia o zdarzeniu (pismo k. 35) nie odnosiło skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia z tej prostej przyczyny, że Z. K. nie była ubezpieczycielem, a w stosunku tylko do takiego podmiotu odnosi się zapis art. 819 § 4 k.c.

Zarzut przedawnienia zgłoszony przez Towarzystwo (...) z siedzibą w W. nie mógł odnieść skutku prawnego. W dniu 28 lutego 2018 roku strona powodowa (...) S.A. w W. zwróciła się z

regresem ubezpieczeniowym do strony pozwanej Towarzystwa (...) z siedzibą w W.. Decyzją z 16.04.2018 r. (...) poinformował stronę powodową o brakujących dokumentach oraz pouczył o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej. Decyzję tę trzeba traktować jako odmowa świadczenia, która spowodowała przerwanie biegu terminu przedawnienia. Jak stanowi przepis art. 819 § 4 k.c. bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia. Cytowany przepis opisuje dodatkowe (wykraczające poza zdarzenia opisane w art. 123 § 1 k.c.) zdarzenia powodujące przerwę w biegu przedawnienia. Roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem lat trzech (art. 819 § 1 k.c.). W tych warunkach trzeba stwierdzić, że 3-letni termin przedawnienia w dniu 16.04.2018 r. został przerwany i po tej dacie rozpoczął swój bieg na nowo. Ostatecznie wniesienie powództwa przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W. w dniu 22 grudnia 2020 roku spowodowało kolejną przerwę biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.). Dochodzone przez stronę powodową roszczenie przeciwko pozwanemu Ubezpieczycielowi nie jest zatem przedawnione.

Z powyższych przyczyn należało zasądzić od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz strony powodowej (...) S.A. w W. kwotę 6 051,70 zł zaś powództwo w stosunku do pozwanej Z. K. oddalić.

Odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonej kwoty przyznano od 10.04.2021 r. tj. po upływie 30 dni od doręczenia stronie pozwanej Towarzystwu (...) w W. pozwu. Należy odróżnić zdarzenia powodujące przerwę przedawnienia od zdarzeń powodujących wymagalność roszczenia. Roszczenie w stosunku do (...) nie przedawniło się z przyczyn wcześniej opisanych. Z dokumentów zebranych w aktach szkody nie wynika jednak w jakiej dacie było wówczas wymagalne roszczenie w stosunku do (...) – brak jest dokumentu wskazującego na sformułowanie roszczenia sposób kwotowy. Dopiero w pozwie TU (...) określiło kwotowo żądanie.

O kosztach procesu orzeczono na dwóch płaszczyznach – osobno pomiędzy TU (...) a (...) i osobno pomiędzy TU (...) a Z. K..

Orzeczenie o kosztach pomiędzy TU (...) a (...) zapadło w oparciu o art. 100 zd. 2 k.p.c., który stanowi, że sąd może wyłożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich

kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Na koszty strony powodowej składały się koszty opłaty sądowej – 400 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł oraz zastępstwa procesowego – 1 800 zł.

Orzeczenie o kosztach pomiędzy TU (...) a Z. K. zapadło w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty pozwanej Z. K. składały się koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł oraz zastępstwa procesowego – 1 800 zł.